

N.Y.C. TIME

זמן הדלקת נרות - 4:19

סוף זמני ק"ש - 8:37

- 9:13

סוף זמן תפלה - 10:02

דף היומי לש"ק: ב"ק ט"ז

בס"ד, עש"ק פ' כי תולדות - שנת תשפ"ד לפ"ק

פרשת תולדות

לו גם לחם, דבכה"ג שוב אינו צריך לברך על השלקות, דזה נפטר
בברכת המוציא, כדין דברים הבאים מחמת הסעודה.

"ויקרא אותה שבעה, על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה"
(כו:לד). בספורנו איתא: "ויקרא אותה שבעה" - קרא את הבאר 'שבעה',
מפני שהי' מקום שביעי שבו חפרו באר - שלשה של אברהם שסתמו
פלשתים, כאמרו: "וכל הבארות וגו' סתמום פלשתים" (כו:טו), ולא
יאמר 'כל' בפחות משלשה, ושלשה של יצחק שהן עשק, שטנה
ורחובות, וזה הי' השביעי שקראוהו 'שבעה'.

שוב כותב הספורנו: "על כן שם העיר באר שבע" - בסגול, מורה על
השבועה ועל מספר השבעה. אבל בימי אברהם הי' שם העיר
"באר שבע" בקמ"ץ, על שם השבועה בלבד.

וכן כתב החת"ס (מובא באורות חת"ס, וכע"ז איתא בחת"ס עה"ת) עה"פ
"ויקרא אותה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה",
וז"ל: יש לדעת, הלוא כבר נקרא כן מימי אברהם כמ"ש בפ' וירא
(כא:לא): "על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם",
ועוד יש לדעת, מ"ט לא נאמר לעיל בפ' וירא: "עד היום הזה", והכא
כתיב: "עד היום הזה". והנלע"ד כי ראיתי שמאז קרא אברהם שם העיר
באר שבע לא נכתב בתורה באר שבע, אות ש' בסגול, כ"א כולם קמוצים
(לעיל כא:לב, שם:לג, כב:יט, כו:כג), עד שקרא לה יצחק באר שבע אות ש'
בסגול, ומאז נכתב בתורה כן בסגול (להלן כה:ז, מו:א, שם:ה), ולכן לא
כתיב באברהם "עד היום הזה" כי נשתנה אח"כ שמו, משא"כ כאן כתיב
"עד היום הזה" כי כן נשאר שמו.

והטעם למה קרא אותו אברהם עם קמץ ויצחק עם סגול, נ"ל, כי
אברהם קרא לו על שם השבועה וזה יתכן יותר בקמץ אך
יצחק קראו כן על שם שבע במנין וזהו בסגול, והוא על שם ז' בארות, א'
שהיה בין אבימלך לאברהם ושנים אחרים אשר סתמום פלישתים אחרי
מות אברהם וכ"כ רמב"ן שהיו אחרים, ה"ל ג' ועשק ושטנה ורחובות
הרי שש, ושל כאן [פסוק ל"ב] השביעי, וזהו דכתיב ויקרא אתה שבעה
ואין בזה לשון שבועה כלל כ"א שבעה במנין. [וכבר כתוב כעין כל זה
בספורנו, אבל רש"י כתב שבעה ע"ש הברית ע"ש].

ועיין בפני דוד להחיד"א (אות י"ד מובא בחומש החיד"א על בראשית
כו:לד) שכתב: והנה שם העיר באר שבע מטעם 'כי שם נשבעו',
(שנאמר גבי אברהם ואבימלך) עתה חלף הלך, דהם פרצו גדר והוחלה
שבועה. לכן עתה קרא אותה שנית באר שבע מטעם אחר, דהבאר שביעי
לבארות, וזה טעם קיים לעד, ולכן כתיב הכא 'עד היום הזה', דעתה טעם
זה שריר וקיים, ולא כתיב למעלה, כי הטעם ההוא יתבטל תיכף
דאבימלך יפרוץ גדר, עכ"ל. וכעין זה מבוואר במשך חכמה.

"עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרותי מצותי חקותי ותורתיו" (כה:ה). בס' אבני נזר עה"ת מובא מס' מעיינה של תורה:
ובש"ס (יומא כה:) איתא: קיים אברהם אבינו כל התורה כולה וכו' אפילו
עירובי תבשילין. ומה שהזכירו חז"ל במיוחד את מצות עירוב תבשילין,
יש לומר דהרי לאמיתו של דבר ראוי הי' להתיר הכנה מיו"ט לשבת גם
בלי עירוב תבשילין, שכן השבת חמורה מיו"ט. אלא, אומר הרמב"ן, יש
ביו"ט מעלה יתירה לעומת השבת, כיון ששבת היא קביעא וקיימא
קדושתה קבועה בידי שמים, ואילו יו"ט, ב"ד מקדש לי', היינו שישאל
עצמם קובעים את קדושתו. לפיכך קדושה שישאל קובעים אותה
בעצמם יש בה מעלה יתירה לעומת שבת, ומשום כך יש צורך בעירוב
תבשילין.

וכל זה יאה רק לאחר שנצטוו ישראל על השבת, אבל אברהם אבינו
ע"ה אשר קיים את כל התורה מעצמו ללא ציווי, הרי אצלו היתה
גם קדושת השבת קבועה בידי אדם, וממילא לא היתה ליו"ט שלו כל
מעלה לגבי השבת, ומותר הי' להכין מיו"ט לשבת אפי' ללא עירוב
תבשילין. אך בכל זאת קיים אברהם את המצוה אשר עתידים בניו
לקיים.

"הלעיטני נא מן האדום האדום" (כה:ל). בהדר זקנים לבעלי התוס'
איתא בשם המדרש: כשבא עשו מן השדה, מצא יעקב שתיקן עדשים
לאביו בקערה. א"ל הלעיטני נא וכו', א"ל המתן לי ואמלא לך קערה
אחרת, כי זאת הקערה תיקנתי לאבי, ולא אבטל מצותי בעבור ליתנה לך.
אבל אם תרצה למכור בכורתך, אתן לך קערת אבי, כי לקנות מצוה מותר
ליתן קערת אבי שהיא של מצוה. ואם אין אתה רוצה, המתן לי עד
שאעשה קערה אחרת. א"ל, איני רוצה אלא קערה זאת שהיא שמינה
וטובה, והבכורה אמכרנה לך בנפש חפצה.

"על כן קרא שמו אדום" (כה:ל). בספר טעמא דקרא כתב הגר"ח
קניבסקי שליט"א: צריך עיון - מי קראו? [אין לומר] יעקב, שמצינו בכל
מקום שקראו 'עשו'. ושאר אנשים מניין ידעו בכלל מזה? וי"ל הכוונה
[ש]התורה קראתו 'אדום' משום זה, כדכתיב בפ' וישלח: "שדה אדום".

"ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים" (כה:לד). בס' טעמא דקרא
איתא: לכאורה יש לעיין, מדוע הביא יעקב לעשו גם לחם?

ונראה דהנה עדשים מבושלים הוי שלקות, ויעקב נסתפק איזה ברכה
צריך לברך על שלקות, דבגמ' (ברכות לח:) איפליגו בזה כמה
אמוראי, ויעקב חשש להכשיל את עשו בברכה שאינה ראויה, ולכן הביא

ועיין בפרקי דרבי אליעזר (פ"ה) שכתוב שם: ועל שם הבאר נקראת העיר באר שבע עד היום הזה, ופי' הרד"ל: ולא על שם שקרא אברהם למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו וגו', כי שם הוא לא נתקיים רק בימי אברהם כמו שכתוב שם: "על כן קרא למקום ההוא" - לשון יחיד, שאברהם לבדו קרא כן, וכאן ביצחק כתיב "על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה", שנתקיים שם זה, עכ"ל.

בפ' תולדות כותב האבן עזרא: נקרא כן על ב' דברים, עכ"ל. ר"ל, סיבת קריאת שם העיר באר שבע היא גם בגלל שיצחק קרא לבאר שבעה וגם בגלל שאברהם נשבע שם לאבימלך.

עוד כתב האבן עזרא: או היא עיר אחרת. גם הרשב"ם כתב שבאר שבע שבפ' תולדות אינה אותה באר שבע שבפ' וירא, כי שני באר שבע היו.

הרד"ק כתב שלאחר המאורע עם יצחק התחזק השם ונשאר כפי כל, ונקבע שם המקום "באר שבע" בעבור שני הדברים שהיו לאב ולבן.

שוב כתב הרד"ק שאברהם קרא "למקום", כלומר, לאיזור הכללי "באר שבע" ויצחק קרא כן לעיר עצמה באופן פרטי.

ועיין בפ' המלבי"ם בפ' תולדות שכתב להיפך: והנה בימי אברהם קרא למקום ההוא באר שבע - רק להמקום של הבאר והאשל, והעיר לא נקראת עדיין בשם זה, ועתה שיצחק קרא ג"כ בשם שבעה, נעשה באר שבע שם כולל לכל העיר, ושם זה נשאר עד היום הזה.

"ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו" (כו:טז). בסידור אוצר התפילות (ח"ב, סדר הושענות, עמ' 12) איתא: ומתי התחילה מצות תפילין לנהוג בישראל? אמר הג"ר יהושע ליב דיסקין ז"ל ממריסק, שתיכף אחר שגמרו לאכול את פסחיהם [בליל יציאת מצרים] ונשאר להם זמן רב עד שעת יציאתן, אמר להם משה פרשת "קדש לי כל בכור" והזהירם על מצות תפילין - "והי' לאות על ידכה ולטוטפות בין עיניך" - והם הלכו תיכף ועשו להם תפילין מעורות הפסחים וגדידיהם. ומאז והלאה היו הולכין מוכתרין בתפיליהם כל זמן מצותו. ולפי דעתו ז"ל זהו שיסוד הפייטן כאן [בהושענות]: "יקרך עמם מעבירים" - הם התפילין כמו שדרשו רבותינו - (מגילה טז:): "ויקרך" - אלו תפילין, כי בזכות התפילין נצולו משטף מים רבים.

והנה מצינו במקומות מרובים המושג של "מעשה אבות סימן לבנים" [עיין רמב"ן בפ' לך לך (יב:י) ובפ' וישלח (לב:ד)], ומצינו שאת המעשה אבות שאירע בליל פסח, הי' סימן לבנים בליל יציאת מצרים. דרך משל בפרקי דר"א (פכ"ו) איתא: ר"ט אומר, באותו הלילה שנלקחה שרה אמנו [לבית פרעה], אותו הלילה ליל פסח הי', והביא הקב"ה על פרעה ועל ביתו נגעים גדולים, להודיע שכן הוא עתיד להכות את מצרים בנגעים גדולים, שנאמר: "וינגע ה' את פרעה נגעים גדולים" (יב:יז).

איפה מצינו ה"מעשה אבות" שעל ידו זכו הבנים למצות תפילין בליל יציאת מצרים?

ואפשר לומר, דהנה מבואר ברש"י (כו:ט) שביליל פסח קיבל יעקב את הברכות מיצחק. ובתוס' השלם עה"פ: "ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו" (כו:טז) מובא מרבנו אפרים ועוד: "הלבישה על" - גימטריא "בתים" - רמז לבתים של תפילין ורצועות, שמצוה מן המובחר לעשותן של גדי. "ואת עורות גדיי

העזים הלבישה על ידיו" - אלו הרצועות של יד, "ועל חלקת צואריו" - אלו רצועות של ראש.

על פי זה יש לומר שממעשה אבות של יעקב שלבש תפילין בליל פסח כשקיבל את הברכות זכו בניו שתינתן להם מצות תפילין בליל פסח של יציאת מצרים.

אגב: עיין בחומש אוצר הראשונים על הפסוק הנ"ל שמביא מספר חמדת ימים: מנין נחלו ישראל קשי עורף? נמצא טעם זה בפירוש אלמוטול ז"ל: נחלו קשי עורף מאותן עורות עזים שהלבישה רבקה ליעקב, דכתיב: "ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צואריו" - ונעשו רושם לדורות.

בענין אמירת 'ויתן לך' במוצאי שבת

בהל' שבת (או"ח סו"ס רצ"ה) כותב הטור: ונהגים לומר פסוקים של ברכה, כגון "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב" (דברים כה:יב) כדי שיתברכו במעשה ידיהם.

והרמ"א (ריש סי' רצ"ה) כתב דאומרים 'ויתן לך'.

וכתב הדרכי משה (שם) בשם הכל"בו דיש נוהגין כשאין אומרים 'ויהי נועם' שאין אומרים 'ויתן לך', ומנהג טעות, ד'ויתן לך' אומרים לעולם שהוא סימן טוב, עיי"ש.

בספר אורחות חיים (לר' אהרן מלוניל, סדר תפילת מוצאי שבת אות ז') איתא: גם יש מקומות שאין אומרים 'ויתן לך' כל זמן שלא יאמרו 'ויהי נועם'. ויש כותבין שמנהג טעות הוא, כי מה ענין 'ויתן לך' ל'ויהי נועם'? וכבר ביארנו הטעם שאין אומרים 'ויהי נועם', משא"כ ב'ויתן לך' שאומר אותו לסימן טוב ולברכה. וי"א שאין לאמרו, כי מה שאומר אותו כדי לברך את העם שברכו את השם יתברך [ב'ויהי נועם וכו' ואתה קדוש וכו'], אבל עתה שלא ברכו את השם יתברך, אין לברך את העם גם ברוך יהיה וכו'.

בפירוש סידור התפילה לרוקח (ח"ב עמ' תקצ"ד) איתא: וכתוב "כל שומר שבת מחללו [וגו'] ושמתחיתם בבית תפלתו", לומר שבמוצאי שבת צריך לומר רנות, כמו 'ויתן לך', וכן בבית - 'אליהו הנביא' וכו'.

וכעין זה איתא במטה משה (עמוד העבודה סי' תק"א): ונהגין לומר 'ויתן לך' לפי שנאמר (ישעי' נו:ו-ז) "כל שומר שבת מחללו [וגו'] ושמתחיתם בבית תפלתו וגו'", שבמוצאי שבת צריך לומר רנות, כמו 'ויתן לך', לפי שהשבוע נכנס. ואומרים פסוקים טובים וברכות ושלומות. ועוד כתיב (שם נה:יב) "כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון". עד כאן מצאתי.

ועיין בזוהר הקדוש (הקדמה לבראשית דף י"ד ע"ב) דמובא שם דמי שממתין מלהדליק נר במוצאי שבת עד לאחר שאמרו קידושא דסידרא, אז אלו החוזרים לגיהנום מסכימים ומאשרים על האיש הדולק את כל הברכות שאומרים הקהל ב'ויתן לך', עיי"ש, שהוא מקור קדום לאמירת 'ויתן לך' במוצאי שבת.

בסידור רבינו שלמה ב"ר שמשון מגרמיזא, סידור חסידי אשכנז (עמ' ק"צ) איתא: 'ויתן לך האלקים' תיקנו לאומרו במוצאי שבת מפני שבשבת מאחרים לצאת, שלא ישאר אדם יחידי בביהכ"נ, אלא יתפלל בעוד שהציבור יתפלל אותו, ויצא עמהם. ומאותו טעם נמי תיקנו לומר 'ויהי נועם' וסדר קדושה.

והינתן ב'ויתן לך' פסוקים של תורה ופסוקים של נביאים, ופסוקים של כתובים, כדי שיצא אדם מידי חובתו שעסק בתחילת השבוע בתורה ובנביאים ובכתובים לזכות בני אדם, תיקונווהו שיתעסקו בתורה. ויש מקומות שמוסיפים בו פסוקים וסדרי ברייתות, וכל זאת אינו אלא להוציא את הציבור מידי עסק בתורה לזכותם. וסיימיהו בפסוקי שלום, שנאמר 'ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום' (תהלים כט:א), שגדול השלום וחביב לפני הקב"ה, שאם ח"ו יהו כל ישראל עובדי ע"ז והי' שלום ביניהם - היו ניצולין, שנאמר "חבור עצבים אפרים הנח לו" (הושע ד:ז). וכיון שיש ביניהם מחלוקת, איכא תקנה לישוואי ישראל, שנאמר "חלק להם עתה יאשמו" (שם י:ב), עכ"ל.

בספר שבלי הלקט (ענין שבת ס' קכ"ט) איתא: עוד נהגו לומר פסוקין של ברכות ונחמות לסימן טוב, לפי שהיא תחילת השבוע ו'יתן לך', 'יעבדוך עמים' וכו' (בראשית כז:כח-כט) כסדר הכתוב בסידורים, וחותמין 'בא"י מלך מהולל בתשבחות'. אך שמעתי בשם הר"ר אביגדור כהן צדק זצ"ל שאין ראוי לחתום, דקיי"ל כל הברכות כולן פותח בהן בברוך, וזה אינו אלא קריאה בעלמא, ומה מקום לברכה זו? הלכך הויא ברכה לבטלה. וכן משמע מפירושו רבינו חננאל זצ"ל, שהביא בפי' מס' תעניות מה שאומר בירושלמי: כל הברכות אחר חותמיהן ואין אומר ברכה פסוק, ופי' כלומר, אין מזכיר פסוק לבדו וחותם בו ברכה.

בליקוטי מהרי"ח (מהד' חדשה ח"ב עמ' רע"א, תפילת ערבית של מוצ"ש) מובא: 'ויתן לך האלקים מטל השמים וגו'' - הנה מנהג זה לומר פסוקי 'ויתן לך' במוצאי שבת קודש מוזכר בזהר הקדוש בסוף הקדמת בראשית (ח"א יד:), ושם איתא לאמרו בציבור, עיי"ש. וכן הוא באמת מנהג אשכנז, וכן הוא בכל"בו (ס' מ"א) ובאבודרהם (סדר תפילת ערבית של מוצ"ש) ובמחזור ויטרי (סדר מוצ"ש אות א'). אך עיין במשנת חסידים שהאריז"ל לא הי' אומרו אלא בביתו אחר הברלה. והטעם שאומרים פסוקי 'ויתן לך' עיין בכל"בו ובאבודרהם מפני שהוא כולו פסוקים של ברכה והצלחה, לכן אומרים אותם לסימן טוב, עיי"ש.

ולפענ"ד נראה דאפשר לומר ע"פ דברי המג"א (ס' רס"ב סק"א) בשם מהרי"ו דהב' מלאכים המלוין לאדם בערב שבת אינם יוצאין עד לאחר שבת. ועיין במטה משה (עמוד העבודה ס' תל"ה) שהמלאך הרע המלוה לאדם בערב שבת הוא ס"מ - שרו של עשו. והנה מצינו גבי יעקב אבינו קודם ששלח את השר של עשו, לא רצה לשלחו עד שהודה לו על הברכות, עיי"ש. לכך גם אנו קודם ששולחין אותו לדרך מזכירין ברכותינו, והוא בעל כרחו יסכים על ברכותינו. כל זה לא כתבתי רק בדרך אפשר וברוך סמך, וכל פטופטי דאורייתא טבין.

איתא בביה"ל (או"ח ס' רצ"ה ד"ה אבל אומרים ויתן לך): ואח"כ מבדילין (וכן כתב בלבוש). ובמנהגים (לר"א מטורנא) משמע דמבדילין קודם 'ויתן לך' (וכן הובא בכל"בו).

ובפסקי תשובות (שם סק"ד) איתא: והטעם למנהג להבדיל קודם 'ויתן לך', כי רבים אין יודעים לומר פסוקים אלו בעל פה, ואין ראוי ליהנות מאור הנר קודם ברכת בורא מאורי האש (א"א בוטשאטש ס' רח"צ).

אמנם כבר כתב בשערי תשובה (ס' תקצ"ט) שנוהגין להקל בזה, כי כבר אמרו בתפילה 'אתה חוננתנו', ואומרים שם הודאה על שהבדיל בין אור לחושך, וכל כמה שאפשר לאחר בעשיית הברלה מאחרים.

ומנהג האר"י ז"ל לומר 'ויתן לך' בביתו לאחר הברלה. ובסידור האר"י ז"ל (לרבי אשר) כתב כי לא רצה לשנות ממנהג הספרדים שנהגו שלא לאומרו בבית הכנסת (ומטעם הנ"ל) אלא לאחר הברלה. אמנם כשהתפלל בביהכ"נ של האשכנזים היה אומרה עם הציבור בביהכ"נ קודם הברלה.

וכן במקור הדברים בזהר הק' (סוף הקדמת בראשית, י"ד ע"ב) מוכח שיש לאומרו בציבור, וכלשו"ק: ואינון [הנשמות שבעולם העליון] מקיימין על ההוא בר נש כל ברכאן דקא אמרי ציבורא 'ויתן לך' האלקים מטל השמים' וכו'.

וכמבואר ברמ"א, במוצאי שבת בשבוע שחל בו יו"ט אומרים אותו [אע"פ שאין אומרים 'זיהי נועם'], אבל במוצאי שבת חול המועד - נחלקו המנהגים. ובמוצאי שבת שחל בו יו"ט לדברי הכל אין לומר, שהוא לפסוקי הצלחה להתברך בעסקיו ומעשי ידיו, ואינו לכבוד יו"ט לברך מעשי חול.

וכן במוצאי שבת שחל בו ט' באב אין אומרים אותו.

ולענין אמירתו בבית האבל, כתב (ס' רפ"ז אות ג' הערה 27) שנחלקו הדיעות. מובא בפמ"ג (ס' רצ"ה מש"ז סק"ג) שאבל אומר 'ויתן לך' שהוא מסדר התפילה, אמנם בגשר החיים (פ"כ סע' ג' אות ג') פסק שאין לאמרו כשם שמצינו לענין ת"ב (ס' תקנ"ט רמ"א סע' ב' ומשנ"ב שם). וכן הכריע הגרש"ז אויערבאך זצ"ל (ששכ"ה פרק ס"ב הערה קנ"ה) שנתקנו כפסוקי שמחה והצלחה, ואבל אסור בכל זה.

לז"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לז"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לז"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

PARSHAS TOLDOS
© COPYRIGHT 2023
BY RABBI MATIS BLUM Z"l

רוחמה ליבא בת רבקה לרפוש
פעסא רחל בת דבורה לרפוש
צביה חיה בת לאה ברעניא לרפוש

“וירא אליו ה' וגו' ויאמר וגו' אל תירא כי אתך אנכי וברכתך והרביתך
את זרעך בעבור אברהם עבדי” (כו:כד)

“And Hashem appeared to him ... and said ... ‘Do not be afraid, for I am with you, and I will bless you and increase your descendants in the merit of Avrohom, My servant.’”

Wasn't Yitzchok worthy of the blessings on his own merits; why did Hashem promise him the Brachos in Avrohom's merit?

The *Moshav Zekeinim* from the *Ba'alei Tosafos* derives an important lesson from this: If a person is righteous and observes the Torah and commands his children to do so - then after he dies, he is given credit for all the Mitzvos that his children fulfill. [This does not detract from the children's own reward which they receive for observing the Torah]. It is for this reason that Hashem said that He would bless Yitzchok in the merit of Avrohom - since all of the Mitzvos that Yitzchok performed were based on the instructions and guidance of Avrohom, it was considered as though Avrohom himself was continuing to perform them ...

Hagaon Rav Moshe Sternbauch, shlita, notes that we can deduce from this how great the merit is of parents who educate their children properly - for even after they leave this world, they are rewarded for the Mitzvos of their children.

“הקול קול יעקב והידיים ידי עשו” (כו:כב)

“The voice is the voice of Yaakov, but the hands are the hands of Eisov.”

The *Dubner Maggid, Z'T'L'*, observed that unfortunately there are people whose voices are those of Yaakov - through Torah study and prayer - but nevertheless possess the hands of Eisov, and they do not give their rightful share of charity.

“עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור משמרת מצותי חקותי ותורת” (כו:ה)

“[All of this] because Avrohom obeyed My voice and kept My charge, My commandments and My laws.”

Chazal deduce from this that Avrohom observed the

entire Torah even before it was given to Klal Yisroel. How did he know it? He learned it on his own.

How was it possible to know the Torah before it was given?

The *Alter of Slabodka, Z'T'L'*, explains that since Chazal say that Hashem “looked in the Torah and created the world”, the Torah is the blueprint for the world. Therefore, by examining the Creation carefully, he was able to deduce the corresponding parts of the Torah.

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

The Rema (O.C. 225:2) based on the Midrash Rabba on this week's Sidra writes that when a boy becomes a Bar Mitzva, his father recites “ברוך שפטרני מעונשו של זה”.

If the father can not be with his son when the son becomes a Bar Mitzva, can the father still recite the Bracha?

The Teshuvos Naharei Afarsemon (II 48:2) rules that he can, the same way that he can perform a Pidyon Haben (according to the Pis'chei Teshuva, Y.D. 305:21, in the name of the Chasam Sofer) even if he is not with his son.

The Teshuvos Yad Yitzchok (III:303) writes that he cannot, since the Bracha concludes: “מעונשו של זה” - which implies that the son is present. Additionally, the recitation of the Bracha is meant to inspire the Bar Mitzva Bochor about his new responsibilities.

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) When Eisov went hunting before he was to receive the Brachos from Yitzchok, he could not find any pure animals. What did he return with?
- 2) Which person, mentioned in this week's Sidra - planned on having his father killed, and then killing his uncle and brother?
- 3) May a person who is blind in one eye serve as a judge?
- 4) When did Yitzchok give the Brachos to Yaakov?
- 5) What did the food that Eisov brought Yitzchok smell like?
- 6) In which month did Avrohom die?
- 7) Which Minhag that applies to Birkas Hamazone

comes from the Brachos of Yitzchok?

- 8) Why did Yaakov hold onto Eisov's heel?
- 9) Which person in this week's Parsha wore *Bigdei Kehuna*?
- 10) Where is Haman alluded to in this week's Parsha?
- 11) Rivka told Yaakov that it was told to her through a prophecy that he would not be cursed (Targum Onkelus 27:13). When did she hear this prophecy?
- 12) Which person in this week's Parsha smelled like *Ketores*?

ANSWERS

- 1) According to the Targum Yonoson (27:31), when Eisov went hunting before he was to receive the Brachos, a *Mal'ach* released any animal that he trapped. In desperation he killed and cooked his dog and brought it to Yitzchok.
- 2) After Eisov realized that he had lost the Brachos to Yaakov, he planned on asking his uncle Yishmoel to kill Yitzchok, after which he would kill Yishmoel and Yaakov (Yalkut Shimoni Tehillim 14).
- 3) A person who is blind in one eye may serve as a judge (Choshen Mishpat 7:2).
- 4) Yitzchok gave the Brachos to Yaakov on Pesach (see Targum Yonoson 27:1).
- 5) The food that Eisov brought Yitzchok smelled like something burned in Gehinom (ibid. 27:33).
- 6) According to the Seder Hadoros (2123), Avrohom died in *Teives* [the first letters of the words: "תקבר" בשיבה טובה when reversed spell *Teives*]. It would appear that this view is at odds with the Gemorah (Rosh Hashana 11a) that states that the Avos were born in Tishrei. Presumably, if they were born in Tishrei then they also died in Tishrei.
- 7) The Mateh Moshe (304) quotes Ben Dinai who said that Yaakov's Bracha was "from the dew of the heavens and the fats of the land," while Eisov's Bracha was "you shall live by your sword". Therefore, before reciting the Bracha on the land - "על הארץ וכי" in Birkas Hamazone, we cover the knives (see Orach Chaim 180:5).
- 8) Since Eisov is compared to a *Chazir* (see Tehillim 80:14), and the only sign of purity on a *Chazir* is its hoof, Yaakov held onto the bottom of Eisov's foot (Moshav Zekeinim 25:26).
- 9) The *Bigdei Chamudos* of Eisov that Yaakov wore were *Bigdei Kehuna* (see Yerushalmi Megilla 1:11, and Pnei Moshe).

- 10) The Ba'al Haturim (25:30) notes that the first letters of : "הַלְעִיטְנִי גַּם מֶן" spell 'Haman' which teaches us that just as Yaakov purchased the *Bechora* from Eisov with bread and lentils, so too, Mordechai bought Haman as a slave with a loaf of bread (see Megilla 15b and Panei'ach Raza).
- 11) When she heard the prophecy of "and the older one shall serve the younger one" (25:23, see Panei'ach Raza).
- 12) Yaakov, when he came to Yitzchok to receive the Brachos (Targum Yonoson 27:27).

NOW AVAILABLE

The sefer *נר מתתיהו* is available for purchase:

- in seforim stores
- via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
- by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood. Please be in touch via email.

The sefer *מצא טוב* on שמחות and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

IMPORTANT

We are nearing the completion of a Torah Lodaas Haggadah. It will be published in time for this coming Pesach, בע"ה. The Haggadah will include many *vertlach* and *Halacha inyanim*. Full and partial dedication opportunities are available:

Full Page Sponsor - \$1000

Half Page Sponsor - \$500

Sponsor - \$100

To sponsor the name of the Sefer, or with any other questions, please contact us at either: 347-263-7478 or 732-364-3017.

Payments can be made in any of the following ways.

- **Checks** can be made out to: Cong. Torah Lodaas and mailed to 28 East 6th St., Lakewood, NJ 08701
- **Paypal:** [PayPal.Me/torahlodaas](https://torahlodaas.com/donate)
- **Credit card:** <https://torahlodaas.com/donate> (available starting Friday, October 27th)

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

The material for this issue has been reprinted from previous years